

Inhoud

1	Welkom bij Windows 10	1
	Wat is Windows 10?	1
	Voor computers en tablets	1
	Werken met documenten	2
	Starten en onderhouden van toepassingen	4
	Verschillende uitvoeringen	5
	Indeling van dit boek	5
	Bureaublad	6
	Systeemeisen	9
	Verbeteringen	9
	Een woordje over Help	10
2	De gebruikersomgeving	11
	Introductie	11
	Bureaublad	11
	Persoonlijke mappen	14
	Speciale mappen	15
	Meerdere bureaubladen	16
	Het menu Start	17
	Indeling van het menu Start	19
	Zoeken in het menu Start	21
	Tegels toevoegen	23
	Tegels verplaatsen	25
	Tegels aanpassen	25
	Tegels groeperen	27
	Groepen verplaatsen	28
	Het menu Start aanpassen	28
	Werken met vensters	30
	Vensters bovenop leggen	30
	De taakbalk	31

Verplaatsen en de afmetingen wijzigen	33
Minimaliseren en maximaliseren	35
Vensterindeling	36
Weergave van de vensterinhoud	38
Volgorde van de vensterinhoud	39
Een woordje over de tabletmodus	41
Schermindeling	41
Twee apps op het scherm	44
Wisselen tussen bureaubladmodus en tabletmodus	44
Werken met apps	45
Wisselen tussen apps	46
Apps sluiten	46
Handige sneltoetsen	47
■ 3 Apps en programma's	49
Apps en de Windows Store	49
Apps zoeken en installeren	50
Categorieën	51
Betaalde apps	53
Instellingen	54
Apps opnieuw installeren	55
Programma installeren	55
Het venster Automatisch afspeLEN	56
Het geïnstalleerde programma starten	56
Programma van internet installeren	58
Programma's verwijderen	61
Windows-onderdelen in- of uitschakelen	63
Oude programma's gebruiken	64
■ 4 Bestanden, mappen en bibliotheken	69
Bestanden	69
Programmabestanden	69
Documenten	71
En nu...?	75
Mappen	77
Standaardmappen	77
Zelf mappen maken	77
Mappenstructuur	80
Snelle toegang	82
Documenten in mappen opslaan	83

Bibliotheken gebruiken	86
Bibliotheken uitbreiden	87
Locaties verwijderen	89
Eigen bibliotheken	90
Bibliotheken verwijderen	91
Beheer	91
Bestanden en mappen verwijderen	92
Items uit de prullenbak terugzetten	93
Prullenbak legen	93
Items verplaatsen	94
Items kopiëren	95
De naam van items wijzigen	96
Verplaatsen en kopiëren naar andere stations	97
Snelkoppelingen	99
De map Bureaublad	100
Snelkoppelen met de Alt-toets	102
Bestanden zoeken	102
Zoeken in een map	103
5 Basisvoorzieningen	105
Bureauaccessoires	105
Rekenmachine	105
Paint	111
WordPad	115
Kladblok	119
Uitvoeren	119
Gegevens uitwisselen	120
Het klembord	121
Kopiëren versus knippen	123
Van Paint naar WordPad	124
Tips voor het klembord	126
Een woordje over apps	127
Kaarten	127
Overige apps	130

6 Het uiterlijk aanpassen	131
Vergrendelingsscherm en menu Start	131
Vergrendelingsscherm aanpassen	131
Menu Start aanpassen	134
Bureaubladachtergrond instellen	135
Kleur en vormgeving van vensters	137
Thema's	138
Thema kiezen	138
Thema aanpassen	139
Geluiden toewijzen	140
Muisaanwijzers aanpassen	141
Een schermbeveiliging gebruiken	142
Een schermbeveiliging instellen	143
Aanvullende instellingen	144
De taakbalk aanpassen	145
Taakbalk aanpassen	145
Werkbalken	147
Datum, tijd en volume aanpassen	147
Meer pc-instellingen	148
7 De computer delen	151
Accounts maken	151
Lokale en Microsoft-accounts	151
Meerdere accounts	154
Typen accounts	154
Nieuwe account maken	155
Familieleden toevoegen	158
Gebruikersaccountbeheer	159
Accounts onderhouden	161
Een account bewerken	161
Een standaardaccount beheren	163
Documenten delen	163
Documenten in openbare mappen	164

8 Internet-apps	167
Surfen met Microsoft Edge	167
Rol van de browser	167
Een eerste surfsessie met de app	168
Technieken	171
Op zoek naar websites	173
Favorieten gebruiken	174
Favorieten indelen	175
Webpagina's annoteren	176
Aanvullende mogelijkheden	177
Internet Explorer 11	178
RSS-feeds lezen	178
Werken met e-mail	180
Account toevoegen	180
E-mail opstellen	182
Bijlagen toevoegen	184
E-mail lezen	184
Meer over mappen	186
Beantwoorden en doorsturen	187
Contacten bijhouden met Personen	187
Personen zoeken	187
Personen toevoegen	188
Gegevens koppelen	189
Uw agenda bijhouden	190
Agenda weergeven	190
Afspraak toevoegen	191
9 Beveiliging en updates	193
Back-ups maken	193
Bestandsgeschiedenis	193
Back-up maken	194
Bestandslocaties selecteren	195
Back-up terugzetten	198
Automatische updates	200
Instellingen	201
Beveiliging tegen ongewenste software	202
Windows Defender	202
Opties van Windows Defender	203
Firewall	204
Uitzonderingen	205

■ 10 Multimediatoe passingen	207
Windows Media Player	207
De eerste keer	207
Cd's afspelen en kopiëren	209
Instellingen voor kopiëren	211
Werken met de mediabibliotheek	212
Cd's branden	214
Nummers naar een draagbaar apparaat kopiëren	215
Werken met de multimedia-apps	216
Groove-muziek	216
Muziek van internet streamen	217
Foto's	219
Video en tv	221
■ Index	223

Welkom bij Windows 10

In dit hoofdstuk maakt u kennis met Windows 10. U leert wat u ermee kunt, welke edities beschikbaar zijn, wat de belangrijkste verbeteringen ten opzichte van eerdere versies zijn en we staan kort stil bij de eisen waaraan uw computer moet voldoen om Windows 10 te kunnen gebruiken.

Wat is Windows 10?

Windows 10 is de opvolger van Windows 8 en 8.1, een van de meest gebruikte besturingssystemen ter wereld. Een besturingssysteem is een basisprogramma dat op de computer of tablet wordt geplaatst, zodat u met het apparaat kunt werken. Andere besturingssystemen zijn bijvoorbeeld Linux, Mac OS X en Android. Windows draait echter op het merendeel van de (thuis)computers en Windows 10 is de meest recente, in de zomer van 2015 uitgekomen versie daarvan.

Voor computers en tablets

Met de introductie van de iPad door Apple is de markt voor computers uitgebreid met een type apparaat dat de wereld stormenderhand heeft veroverd: de tablet. Windows 10 is speciaal ontworpen om ook op tablets gebruikt te kunnen worden. Of, zo u wilt, op netbooks, notebooks en desktops met een aanraakinterface (een zogeheten *touch device*). In dit boek staan we dus ook stil bij de specifieke eigenschappen voor dit soort aanraakgevoelige apparaten. Was het in Windows 8 voor veel gebruikers nog lastig om op een desktopcomputer te wennen aan het voor tablets ontwikkelde tegelscherm, in Windows 10 heeft Microsoft dit charmant opgelost. Zo is het startmenu terug, en een speciale tablet-modus maakt het mogelijk om dit startscherm als startvenster voor tablets in te stellen.

Afbeelding 1.1

Windows 10 kent een volledig nieuw startmenu.

Wat doet een besturingssysteem?

Een besturingssysteem maakt het mogelijk dat u de computer of tablet kunt bedienen en dat u er *toepassingen* of *programma's* (tegenwoordig *apps* genoemd) op kunt uitvoeren. Apps zijn bijvoorbeeld een tekstverwerker en een fotobeheerprogramma. Windows 10 wordt geleverd met veel basisfunctionaliteit die u bovendien eenvoudig kunt uitbreiden, zoals u in de loop van dit boek zult merken.

Grof gesteld valt de functie van een besturingssysteem in de volgende twee hoofdtaken uiteen:

- Het werken met documenten.
- Het starten en onderhouden van apps.

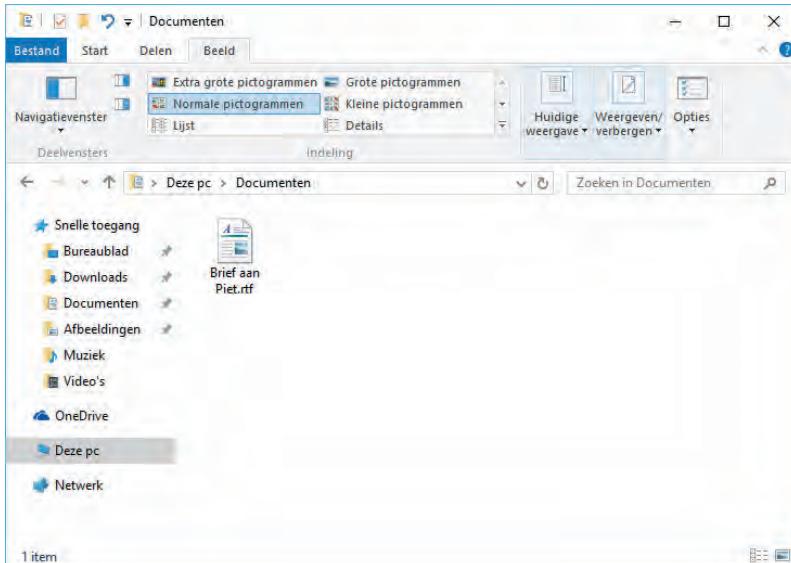
Werken met documenten

Windows 10 biedt vele mogelijkheden om met documenten te werken (denk aan het geven van een goede naam aan een document, het kunnen terugvinden ervan of het toekennen van een waardering aan een

document), vandaar dat we daar in dit boek uitgebreid bij stilstaan. Wanneer we het hebben over documenten, kunt u denken aan:

- foto's die u met een digitale camera hebt gemaakt of die u hebt gescand;
- muziek die u van cd hebt gekopieerd of van internet hebt gedownload;
- videofilms die u van internet hebt gekopieerd of met een eigen camera hebt opgenomen;
- brieven aan vrienden, relaties, familie of de Belastingdienst;
- rapporten, verslagen, opstellen, presentaties enzovoort;
- webpagina's die u hebt gelezen en hebt opgeslagen;
- e-mailberichten die u hebt ontvangen en verzonden.

Met de komst van zeer grote vaste schijven van honderden gigabytes tot meerdere terabytes waar u miljoenen en miljoenen documenten op kunt opslaan (en kunt kwijtraken!) is het derhalve geen overbodige luxe dat Windows 10 voorzien is van handige hulpmiddelen om uw documentenstroom in goede banen te leiden en te ordenen.

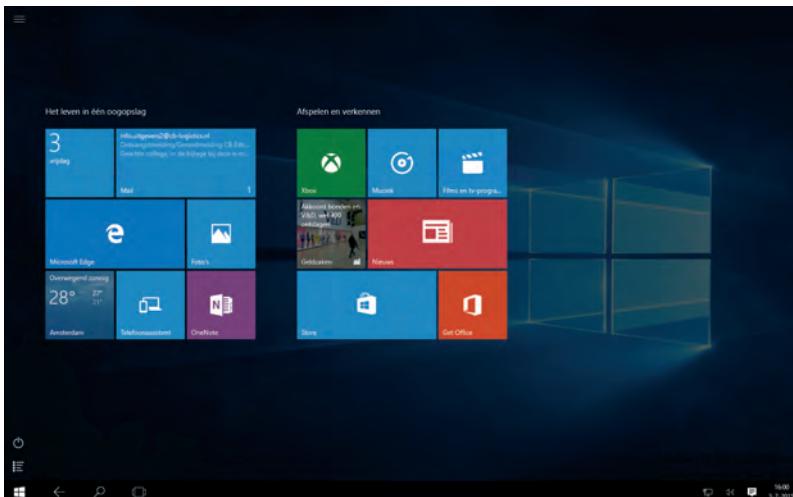

■ Afbilding 1.2

Documenten zijn te bewaren, te beheren en terug te vinden!

Starten en onderhouden van toepassingen

Alhoewel Windows 10 behoorlijk compleet is, zult u regelmatig nieuwe apps willen toevoegen. In jargon: u zult software willen installeren. Deze programma's koopt u in de Windows Store, de (web)winkel (bijvoorbeeld een programma voor fotobewerking zoals Paint Shop Pro Photo of Photoshop Elements) of downloadt u van internet (zoals Mozilla Firefox, een programma om op internet te surfen). Blijkt later dat een app of programma niet aan uw wensen voldoet, dan wilt u de installatie waarschijnlijk ook weer ongedaan maken. Ook dat zijn taken van Windows 10: het kunnen installeren en verwijderen van programma's, en uiteraard het kunnen starten ervan.

Afbeelding 1.3

Het startscherm in tabletmodus met apps.

App of programma?

Tot niet zo lang geleden was de gangbare naam voor software ook wel programma's. Met de komst van de iPad, die de term App Store introduceerde, is app een ingeburgerde term geworden (kort voor *application*). In Windows 10 wordt eveneens de term app gebruikt.

Verschillende uitvoeringen

Windows 10 wordt in verschillende uitvoeringen geleverd. Dit boekje gaat uit van de basisversie, die Windows 10 Home heet. Andere versies zijn:

- **Windows 10 Pro** Dit is een zakelijke editie van Windows 10 die bedoeld is voor zowel kleine als grote bedrijven.
- **Windows 10 Enterprise** Deze versie voor grootzakelijke omgevingen bevat extra functionaliteit voor eenvoudige inzet door systembeheerders.

De kans is zeer groot dat u over de basisversie beschikt. Is uw computer voorzien van Windows 10 Pro, dan hoeft u niet naar de winkel terug te rennen om dit boek in te ruilen, want alles wat u in dit boek leest is ook op de Pro-editie van toepassing. Gebruikt u Windows 10 Enterprise, dan zult u merken dat nagenoeg alles wat u in dit boek leest ook voor u van toepassing is.

Indeling van dit boek

Nu we het er toch over hebben: wat kunt u in dit boek verwachten? We beginnen simpel en maken eerst kennis met Windows, waarna de basis-handelingen (apps installeren; werken met mappen, bibliotheken en documenten) worden besproken. Later kijken we naar de bij Windows 10 geleverde apps en passen we Windows 10 aan onze eigen wensen aan. Daarna wordt het wat ‘steviger’ en gaan we onder andere aan de slag met internet. De tabel hierna geeft het complete overzicht.

Hoofdstuk	Behandelt
Hoofdstuk 2	De gebruikersomgeving: u maakt kennis met de interface (gebruikersomgeving) van Windows 10 en leert waar uw documenten worden opgeslagen.
Hoofdstuk 3	Apps beheren: al vrij snel in het boek laten we u zien hoe u zelf apps installeert en uitvoert.
Hoofdstuk 4	Bestanden, bibliotheken en mappen: dit zijn – naast apps – de belangrijkste componenten van Windows 10. In hoofdstuk 4 komen ze uitgebreid aan de orde.
Hoofdstuk 5	Basisvoorzieningen: in dit hoofdstuk maakt u kennis met enkele basisapps in Windows 10.

- Hoofdstuk 6 Het uiterlijk aanpassen: zo veel mensen, zo veel wensen. Vandaar dat u Windows 10 in zeer hoge mate kunt aanpassen aan uw persoonlijke voorkeur. In dit hoofdstuk leest u wat de mogelijkheden zijn.
- Hoofdstuk 7 De computer delen: met Windows 10 kunt u de computer prima met anderen delen. U leest hier over gebruikersaccounts, openbare mappen en Microsoft Family (voorheen ouderlijk toezicht).
- Hoofdstuk 8 Windows 10 en internet: dit hoofdstuk helpt u bij het opzetten van een internetverbinding en het werken met Microsoft Edge en Internet Explorer.
- Hoofdstuk 9 Beveiliging en updates: het beveiligen van uw computer is een belangrijke stap in de strijd tegen aanvallen, virussen en spyware. Dit hoofdstuk geeft een overzicht en behandelt tevens Windows Update.
- Hoofdstuk 10 Multimedia: Windows 10 beschikt over Windows Media Player en andere apps waarmee u films en muziek afspeelt. Dit hoofdstuk laat zien wat de mogelijkheden zijn.

Bureaublad

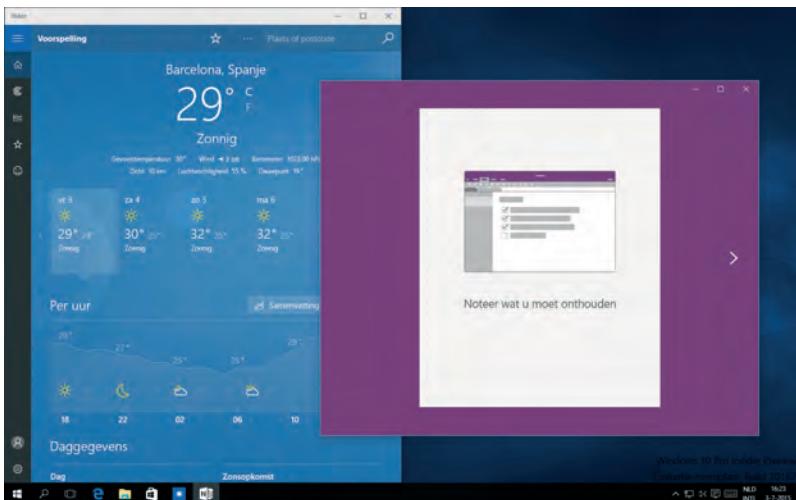
Mocht u de afgelopen jaren met Windows 8 hebben gewerkt, dan zal u met Windows 10 – ongetwijfeld – aangenaam verrast zijn. Nagenoeg de hele goegemeente viel over Microsoft heen toen het zo vertrouwde bureaublad met startmenu in Windows 8 verdwenen bleek te zijn. Microsoft heeft de kritiek ter harte genomen en in Windows 10 is het startmenu weer terug en is het bureaublad uw primaire werkomgeving. U opent het startmenu door linksonder in het scherm op het Windows-pictogram te klikken of te tikken. Het heeft een dubbelfunctie, want in de tabletmodus wordt het startmenu vervangen door het startscherm met tegels, zoals u dat uit Windows 8 en Windows 8.1 kende. In Windows 10 is het startmenu iets anders ingericht dan in Windows 7 en oudere versies, maar de functionaliteit is vergelijkbaar en zelfs verbeterd.

Vanuit het startmenu zoekt u bestanden, start u apps of programma's en wijzigt u instellingen. Uiteraard kunt u de indeling van het startmenu aanpassen en kunt u bepaalde apps eenvoudig zichtbaar maken, onzichtbaar maken en groeperen. En het starten van een app is helemaal eenvoudig: tik of klik erop.

Afbeelding 1.4

Welkom bij Windows 10.

Afbeelding 1.5

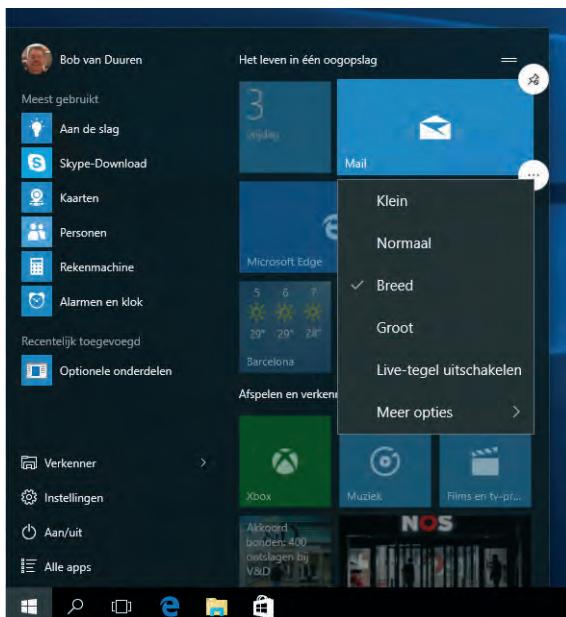
Twee apps op het scherm.

Apps in vensters

Hebt u hiervoor met Windows 8 gewerkt, dan weet u ongetwijfeld dat het gebruik van meerdere moderne apps op één scherm lastig was. In Windows 10 gebruiken alle apps het ‘oude’ venstermodel; ze draaien dus in hun eigen venster. U kunt net zo veel apps op het scherm openen als u wilt.

Met andere woorden: tikken of klikken op een vlakje (tegel) of tekst in het startmenu start een app. De tegel met de vinger ingedrukt houden selecteert hem (met de muis: klik met de rechtermuisknop). U kunt dan bepaalde bewerkingen op de tegel loslaten. Gebruikt u de rechtermuisknop, dan verschijnt er een menu met opties. Drukt u met uw vinger, dan verschijnt er een cirkeltje met puntjes; tik erop om een menu met opties te openen.

Afbeelding 1.6

Vervolgmenu met opties.

Appbalk

De appbalk zoals u die uit Windows 8 en Windows 8.1 kende is hiermee komen te vervallen.

Systeemeisen

Alhoewel er bij het verschijnen van een nieuw besturingssysteem al snel wordt verwacht dat er massaal nieuwe computers gekocht moeten worden, valt dat bij Windows 10 alleszins mee. Uiteraard zult u – om het meeste uit Windows 10 te kunnen halen – wel wat nieuwe zaken willen of moeten aanschaffen, maar is uw bestaande computer niet meer dan een paar jaar oud, dan is de kans groot dat u Windows 10 zonder problemen kunt draaien. Gebruikt u momenteel Windows Vista, Windows 7 of Windows 8, dan zal de overstap naar Windows 10 hoogstwaarschijnlijk weinig problemen met zich meebrengen. Let wel: we spreken dan over een machine die u *minimaal* nodig hebt. Zo'n computer heeft de volgende specificaties:

- een recente processor (minimaal 1 GHz, 32- of 64-bits)
- 1 GB systeemgeheugen voor de 32-bitsversie, 2 GB voor de 64-bits-versie
- een grafische processor die geschikt is voor DirectX 9 of hoger
- een vaste schijf met 16 GB vrije ruimte (32-bits) of 20 GB vrije ruimte 64-bits)

Wilt u het meeste uit Windows 10 halen, dan zijn de systeemeisen uiteraard wat zwaarder.

Geheugenlimiet

Let op: De 32-bitsversie van Windows 10 kan maximaal 3 GB geheugen adresseren. Heeft uw computer 4 GB geheugen of meer, dan zal een deel dus ongebruikt blijven. U kunt dit voorkomen door de 64-bitsversie van Windows 10 te installeren.

Verbeteringen

In dit boek maakt u uitgebreid kennis met de vele mogelijkheden die Windows 10 biedt. Daar zitten ook diverse verbeteringen te opzichte van vorige versies bij; eerder in dit hoofdstuk is het startmenu al genoemd. Maar Windows 10 heeft meer nieuws in petto. Enkele hoogtepunten zijn:

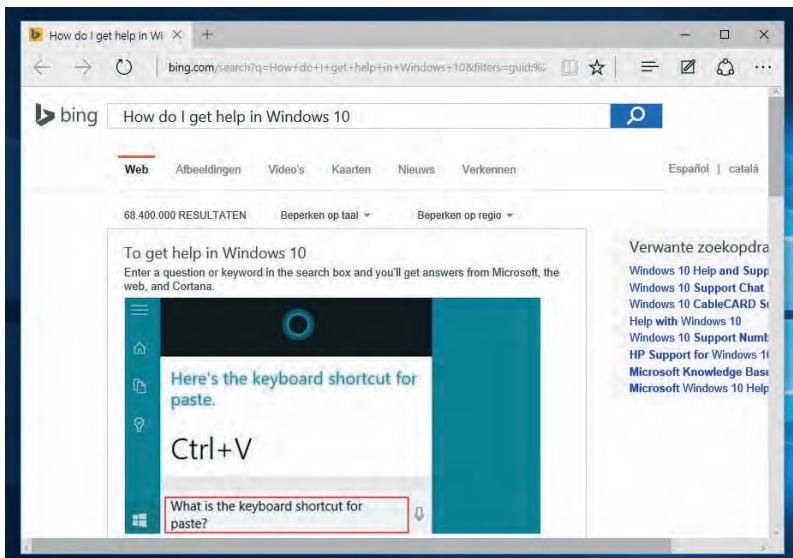
- **Microsoft Edge** Microsoft Edge is een gloednieuwe internetbrowser met moderne gebruikersinterface. Deze browser is van de grond af aan opnieuw ontwikkeld, met de nadruk op snelheid.
- **Cortana** Cortana is de spraakherkenningsdienst van Microsoft die het mogelijk maakt om uw computer met spraakopdrachten te bestu-

ren. Ten tijde van het schrijven van dit boek is het nog niet duidelijk of Cortana ook in het Nederlands beschikbaar zal zijn.

- **Meerdere bureaubladen** Hebt u graag veel apps tegelijk geopend maar raakt u het overzicht op het scherm kwijt? De mogelijkheid om in Windows 10 meerdere bureaubladen te openen om uw werk overzichtelijk te houden zal dan een welkome verbetering zijn.
- **Actiecentrum** Het nieuwe actiecentrum geeft meldingen, recente e-mails en andere berichten over de (status van de) computer weer. Bovendien geeft het actiecentrum toegang tot vaakgebruikte functies.

■ Een woordje over Help

Hopelijk hebt u – wanneer u dit boekje uit hebt – niet al te veel vragen meer over het gebruik van Windows 10. Toch is het goed om te weten dat hulp altijd snel bereikbaar is; zowel Windows 10 als de meeste programma's bieden een hulpfunctie (in Windows nog altijd 'Help' genaamd, overigens) onder de toets F1, die u linksboven op het toetsenbord vindt. Deze hulpfunctie is contextgevoelig, wat inhoudt dat de hulp die verschijnt afhankelijk is van waar u mee bezig bent.

■ Afbeelding 1.7

Druk op het bureaublad op F1 om de browser te openen die u naar hulpbronnen verwijst.

De gebruikersomgeving

Werken met de computer en Windows 10 doet u via de zogeheten gebruikersomgeving, het gedeelte dat u op uw (computer)beeldscherm ziet. Via de gebruikersomgeving start u apps, zoekt en bewerkt u documenten, kijkt u film of video en luistert u naar muziek. Vandaar dat het handig is om een beetje de weg te weten. Dit hoofdstuk maakt daar een begin mee.

■ **Introductie**

Zoals in het vorige hoofdstuk is gemeld, is Windows 10 sterk veranderd ten opzichte van versie 8; dat komt vooral door de terugkeer van het menu Start. Daarnaast zit het tegelschermbord uit Windows 8 inmiddels verstopt in de zogeheten tabletmodus; vanuit dit tegel- of startscherm start u apps, zoekt u documenten, bekijkt u foto's, luistert u muziek, leest u e-mail enzovoort. U leest daar meer over aan het eind van dit hoofdstuk. We beginnen met de beschrijving van de bureaubladmodus.

■ **Bureaublad**

Eerder in dit boek is de term *bureaublad* al gevallen. Het bureaublad is de primaire Windows-omgeving met taakbalk, vensters en pictogrammen.

Het bureaublad omvat een geheel van vensters, knoppen en andere zaken die het mogelijk maken om op een vertrouwde manier met uw Windows 10-computer om te gaan. Op het bureaublad ziet u linksboven een of meer afbeeldingen (pictogrammen), onder andere van een prullenbak. Rechtsonder staan enkele kleine afbeeldingen in het zogeheten systeemvak (inclusief een digitaal klokje). Langs de onderkant van het scherm loopt – van links naar rechts – een balk die de taakbalk wordt genoemd. Links in de taakbalk ziet u het Windows-logo en daarnaast

Afbeelding 2.1

Het bureaublad van Windows 10.

enkele andere pictogrammen, die later in dit boek worden besproken. Het geheel wordt gecompleteerd door een mooie achtergrondafbeelding.

Afbeelding 2.2

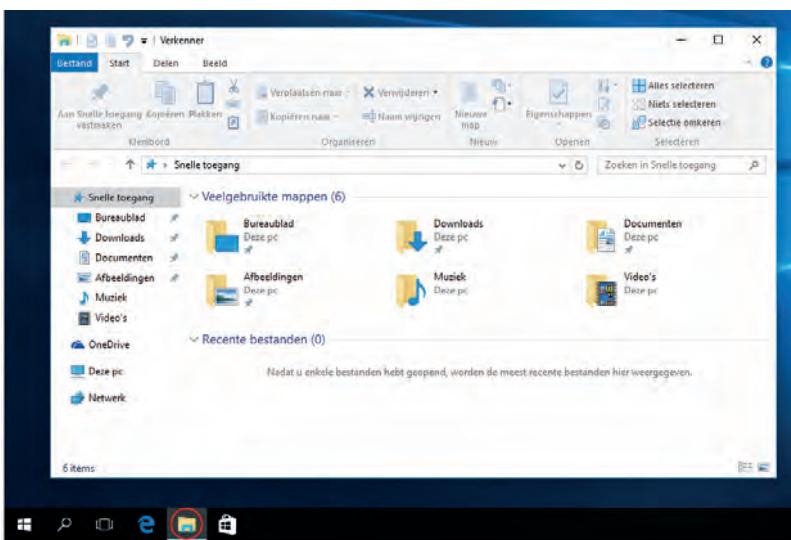
Uiterst links de toegang tot het menu Start. Rechts ziet u het systeemvak.

Het bureaublad is geheel naar wens in te stellen. U kunt bijvoorbeeld de achtergrondafbeelding vervangen, maar ook de kleur van de tekst en de grootte en de positie van de pictogrammen aanpassen. U kunt de taakbalk verplaatsen of onzichtbaar maken en u kunt vensters op het scherm groter en kleiner maken. In hoofdstuk 6 gaan we overigens uitgebreid in op het aanpassen van het bureaublad (en de rest van de gebruikersomgeving).

Mappen en bibliotheken

Documenten worden in Windows in *mappen* of *bibliotheken* opgeslagen. U krijgt snel toegang tot uw documenten via de knop Verkenner in de taakbalk (de knop in de vorm van het gele mapje). Standaard beschikt u over de mappen Documenten, Afbeeldingen, Muziek, Video's, Bureaublad en Downloads. In hoofdstuk 4 leert u hoe u zelf nieuwe mappen en bibliotheken maakt, wat het verschil is tussen een map en een bibliotheek en hoe u documenten in de juiste map opbergt. De indeling in bibliotheken en mappen is handig, omdat u hierdoor het overzicht niet hoeft te verliezen. Andere programma's, bijvoorbeeld Outlook en Mail, gebruiken ook mappen om e-mailberichten te rubriceren.

Afbeelding 2.3

De map *Snelle toegang* weergegeven in Verkenner. U opent dit venster door op de knop Verkenner in de taakbalk te klikken.

Waar is de map *Mijn documenten* gebleven?

De map *Mijn documenten* heet nu *Documenten* is standaard in de bibliotheek *Documenten* opgenomen.